

Kopzorgen met plekken

Samenstelling - Redactie | Fotografie - Dreamstime

“Een patiënt? Nee, zo noem ik mijzelf echt nooit.” Martin Ceulemans (37) lijkt geen tegenspraak te dulden. “Ik heb psoriasis op mijn hoofd, meer niet. Daarbij weet ik heus wel dat ik mij gelukkig mag prijzen dat de aandoening de rest van mijn lichaam heeft ontzien.” Op de vraag wat de beste therapie is in zijn ervaring, klinkt opnieuw een helder antwoord: “Een goede partner.”

Ceulemans werkt als vertegenwoordiger van een multinational met als werkgebied West-Europa. Hij is dus veel onderweg. “Ik was begin dertig toen ik last kreeg van schilfers op mijn hoofd. Antiroosshampoo hielp niet, en dan ga je uiteindelijk toch maar eens langs de huisarts. Die twijfelde eerst. Tussen seborroïsch eczeem en psoriasis, met een lichte voorkeur voor dat laatste. Voor de zekerheid liet hij de diagnose bevestigen door een dermatoloog in het ziekenhuis. Wat ik toen dacht? Weinig. Het komt voor in de familie van moederskant, dus ik kende de aandoening al een beetje.”

Achterhoofd

“De dermatoloog maakte meteen duidelijk dat echte genezing er niet inzit. Hij zei daarnaast ook dat het goed onder controle te houden is, bij een goede en stelselmatige verzorging. Om de psoriasisplekken te behandelen, moesten eerst de soms dikke schilfers verdwijnen. Die voorkomen namelijk dat de antipsoriasiszalf de hoofdhuid echt bereikt. Ik kreeg cetomacrogolzalf - zonder vaseline - mee. Die tubes zijn spotgoedkoop te krijgen bij elke apotheek.

Volgens mij zit in die zalf geen werkzame stof, en is de enige functie het losweken van de schilfers. Die zalf breng je 's avonds aan. De volgende ochtend was je dan je haren met een speciale shampoo waar koolteer in zit. Zo verdwijnen in ieder geval na een paar dagen vrijwel alle schilfers.”

Ceulemans vervolgt: “Daarna kon ik met een hormoonzalf met corticosteroiden de aangedane plekken behandelen. Door met plastic handschoenen voorzichtig de hoofdhuid in te smeren. Dat viel niet mee, want staande voor de spiegel heb je geen idee hoe de plekken op je achterhoofd eruitzien. Dat deed ik dus puur op mijn gevoel, totdat mijn vrouw zei: ‘Wat zit je daar toch te hannesen. Laat mij dat maar doen.’ Sindsdien doet ze dat trouw, en heb ik eigenlijk ook nauwelijks last meer. Ik moet het wel bijhouden!”

Zijn werk vereist dat hij zich representatief kleedt. “Mijn favoriete kleur voor een colbertjasje is zwart. Juist die kleur is nogal besmettelijk voor de witte sneeuw die de psoriasis op je schouders uitschudt. Nu mijn huid - al jaren - goed wordt bijgehouden, is het echter geen probleem om zwarte pakken te dragen. Als ik echter drie of vier dagen van huis ben, begint het letterlijk weer te jeuken op mijn hoofd. Dan verlang ik weer naar huis, dus...”

Lichtkammen

Tot zover het verhaal van een patiënt. Hoe ziet een dermatoloog psoriasis capitis, zoals het ziektebeeld officieel heet. Die vraag beantwoordt dr. Wim de Kort, als dermatoloog verbonden aan het Amphia Ziekenhuis, Breda: “Een groot deel van de mensen die met psoriasis bij ons komt, heeft ook plekken op het behaarde hoofd. Vandaar dat wij bij iedereen met psoriasis ook het hoofd nakijken. Soms komt psoriasis alleen op het behaarde hoofd voor. Het kan veel last geven, door de afschilfering, dan wel de jeuk. Helaas is de hoofdhuid

een plek die zich moeilijker leent voor smeersels. Lotions op alcoholbasis zijn handig in het gebruik (maken de haren niet vet), maar helpen veelal onvoldoende omdat ze bijdragen aan uitdroging. Vandaar dat een shampoo een schuim met een sterk bijnierschorshormoon zijn ontwikkeld. Ook daar lukt het niet altijd mee en moet men een vette crème of zalf smeren.”

Hij vervolgt: “Lichttherapie wordt met succes veel toegepast bij psoriasis, maar is op het hoofd lastig uit te voeren, al zijn er wel speciale lichtkammen. Verder kunnen de klachten zo fors zijn dat er soms zelfs medicamenteuze behandelingen als fumaarzuur of methotrexaat voor alleen een hoofdhuidpsoriasis moeten worden ingezet.”

Wie rode, schilferige plekken op de huid heeft, denkt al gauw aan eczeem. Het zou echter ook psoriasis kunnen zijn. Dat geldt vooral voor het ‘probleemgebied’ het behaarde hoofd. Op die plek komt een bijzondere vorm van eczeem voor die erg op psoriasis lijkt, seborroïsch eczeem. Deze huidaandoeningen hebben veel overeenkomsten, maar ook een paar belangrijke verschillen. **H**

Seborroïsch eczeem

Eczeem is een verzamelnaam voor huid-aandoeningen waarbij de huid een ontstekingsreactie vertoont met symptomen zoals jeuk, rode plekken, droge huid en vette schilfers. Bij seborroïsch eczeem zitten de rood-schilferende plekken vooral op plaatsen met veel talgklieren. Dat zijn vooral het behaarde hoofd, tussen de wenkbrauwen, in de plooien naast de neus, op de kin (baardstreek), achter de oorschelpen, in de gehoorgang en midden op de borst. Het is een veelvoorkomende (2-5% van de bevolking) vorm van eczeem. De lichte vorm - die in de volksmond 'roos' heet - komt nog veel vaker voor. Dit eczeem begint na de puberteit en heeft een wisselend beeld, met rustige periodes en tijden waarin de huidziekte actiever is. Het kan weliswaar een vervelende en soms ontsierende aandoening zijn, maar is volstrekt onschuldig. Deze vorm van eczeem is goed te behandelen, maar kan weer terugkomen na het stoppen van de therapie.

Psoriasis

Psoriasis is ook een rood-schilferende huid-aandoening. De plekken zijn scherp begrensd, hebben een kenmerkende witte schilfering die nog witter wordt na krabben ('kaarsvetfenomeen'). Psoriasis kan op verschillende plaatsen op het lichaam voorkomen. De behaarde hoofdhuid is zo'n plek. Ruim de helft van de mensen met psoriasis krijgt plekken op de behaarde hoofdhuid, vooral langs de haargrens. Is de aandoening alleen daar zichtbaar, dan heet het psoriasis capitis. Plekken op de hoofdhuid kunnen echter ook voorkomen in combinatie met andere vormen van psoriasis, zoals bij psoriasis vulgaris.

Het verschil tussen psoriasis en seborroïsch eczeem zit in de begrenzing van de plekken ten opzichte van de gezonde huid. Bij psoriasis die begrenzing scherp, bij seborroïsch eczeem matig scherp. Verder zijn de schilfers bij psoriasis groter en zitten vaster aan de hoofdhuid. Bij seborroïsch eczeem zijn de schilfers wat vetterig. Bij beide aandoeningen is de schilfering vaak zichtbaar, vooral in donker haar en op donkere kleding.

